



Partnerskaber om byudvikling - er kompetencerne på plads?

Byplanlægning er et tværfagligt felt, hvor udøverne kommer fra mange forskellige fag. Det er en stor styrke, for der er et stigende behov for at tænke i helheder og på tværs af sektorer. Men hvordan står det egentlig til med kompetencerne? Byplanlaboratoriet, Akademisk Arkitektforening, KADK og Realdania samarbejder om en kortlægning af kompetencesituationen indenfor bæredygtig strategisk byudvikling. Projektet løber frem til udgangen af 2020.

Af direktør Ellen Højgaard Jensen, Dansk Byplanlaboratorium og medlem af projektets styregruppe

I en lang årrække har fokus været at skabe vækst gennem strategisk planlægning, hvor kommuner og byer har konkurreret indbyrdes. Konkurrencen er stadig på dagsordenen, men er i højere og højere grad koblet med et ønske om social, sundhedsmæssig og social bæredygtighed. Det er et gyldent øjeblik for planlæggerne og faget, hvis vi kan gribe bolden. For vi bryster os af at kunne tænke helhedsorienteret.

Med bæredygtighed og verdensmål i centrum søger kommuner og

rådgivere i stigende grad efter planlæggere, der kan gå på tværs og har relationelle kompetencer. Det har analysevirksomheden Damvad vist i en ny analyse, der er gennemført i samarbejde med arkitektskolen i København. Damvad har adgang til 95% af alle stillinger, der bliver slået op – og kan se en meget stor vækst. Fra 2010 til 2018 er antallet pr. år steget fra 130 til 440 stillingsopslag. En del af stigningen kan givetvis tilskrives et generationsskifte, men det er i alle tilfælde tankevækkende.

Citater fra jobannoncer

“Er en selvstændig projektleder, der formår at drive projekter med mange interessenter.”

Frederiksberg Kommune 2019

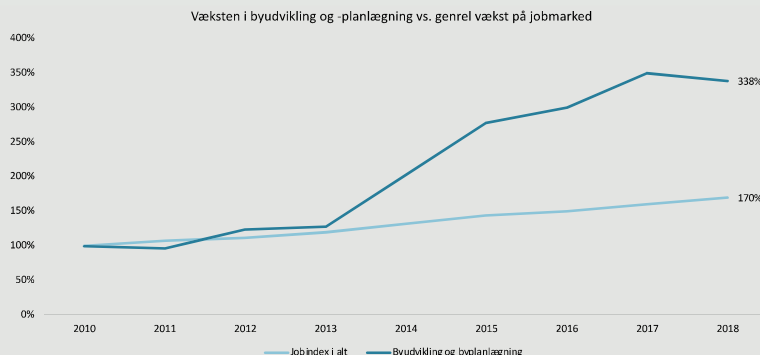
“Kan omsætte overordnede strategier og visioner til konkrete resultater. Har forståelse for og indsigt i værdiskabelse på by- og projektniveau.”

Aalborg Kommune 2017

“Har faglig viden, netværk og interesse indenfor bæredygtighed og cirkulær økonomi. Er god til at kommunikere klart og jordnært om svære emner til mange målgrupper.”

Skanderborg Kommune 2019

Der er generelt stigende efterspørgsel efter gode planlæggere





Netværkskompetencer er efterspurgt

Ser man på jobannoncernes ordlyd fra 2014 og frem, så nævnes evnen til at inddrage alle parter og tænke strategisk stadig oftere. I 35% af jobopslagene nævnes strategiske kompetencer, mens der i 22% nævnes samarbejdskompetencer og evnen til at lede i netværk. Det er dog vigtigt at understrege, at det naturligvis er byplanlæggerkompetencerne, der er topscorer og specifikt nævnes i 55% af jobopslagene. Der er i kommunerne et behov for specialister, der kan indgå i teams og samtidig kan tænke og agere helhedsorienteret. Der er en klar tværfaglig kompetenceprofil indenfor feltet.

En verdensmester imellem mange verdensmestre

Damvad har også udført 30 interviews med kommuner, virksomheder og organisationer, der beskæftiger sig med strategisk og bæredygtig byudvikling. Ikke overraskende peger de fleste på behovet for en mere holistisk tilgang, og at bæredygtighed er kommet mere i fokus. Det er

ikke nyt, men er gået fra at være en mulighed til et element, der efterspørges i alle byudviklingsprocesser. Sidst men ikke mindst nævner næsten alle interviewpersonerne et behov for en øget evne til tværfagligt samarbejde – dog uden at det går ud over fagligheden. Der er en bred enighed om, at denne problemstilling ikke skal løses ved at lave hybriduddannelser. Som en kommunal repræsentant meget sigende udtrykker det: "Man skal måske lære at have en forståelse af, at man kommer ud, og på den ene side er verdensmester, men man er nødt til at forstå, at man bare er én verdensmester imellem mange verdensmestre".

Mere end to tredjedele af de interviewede aftagere nævner desuden, at de oplever mangel på kompetencer indenfor projektprocesser og strategi. De har også svært ved at finde medarbejdere, der kan arbejde med mange forskellige stakeholdere, og som har en politisk forståelse

Efteruddannelse kan være en del af løsningen

Justering af uddannelserne og oprettelse af nye uddannelser kan være

nødvendigt, men efteruddannelse kan også være en del af løsningen. Dansk Byplanlaboratorium bliver nævnt som en af de muligheder, der findes i dag.

Næste skridt

I hovedanalysen går Damvad og CFBO endnu dybere ned i forskningen på feltet. Der vil også blive set nærmere på behovet for vidensdeling og udvikling af uddannelserne. I Byplanlaboratoriet er vi meget optagede af, hvordan vi kan styrke netværket, udvikle efteruddannelserne og bidrage til at den forskningsbaserede viden bliver bragt i spil. Det vil vi informere mere om, når resultaterne foreligger.

Find forundersøgelsen

Undersøgelsen er udarbejdet af DAMVAD Analytics med analysebistand fra Nordic Sustainability for Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering (KADK). Kortlægningen er gennemført med støtte fra Realdania. Den består af følgende elementer:

1. Analyse af kompetencebehovet for udvikling af fremtidens byer
2. Kvantitativ kortlægning af kompetencebehov
3. Kvalitativ undersøgelse af kompetence- og vidensbehov
4. Kortlægning af uddannelsesudbuddet.

Den samlede undersøgelse kan blandt andet downloades på Byplanlaboratoriets hjemmeside: www.byplanlab.dk

Arkitekterne er stadig meget efterspurgt, men feltet er bredt

